



Јавна канализација

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)
Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор економских статистика - Одјељење производних статистика - Одсјек за пољопривреду, шумарство и животну средину
1.3.	Контакт особа	Оља Врућинић
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за статистику животне средине
1.5.	Поштанска адреса контакта	Владике Платона бб, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	olja.vrucinic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 773
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	13.10.2023.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	15.01.2024.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	13.10.2023.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Годишњим истраживањем о јавној канализацији, ВОД-2К, прикупљају се и публикују подаци о испуштању отпадних комуналних вода, према поријеклу и типу третмана, карактеристикама канализационе мреже и уређајима за третман отпадних комуналних вода. Истраживање се проводи на годишњем нивоу и обезбјеђује податке о систему јавне канализације у Републици Српској.

3.2. Систем класификација

За прикупљање података о јавној канализацији нису утврђене посебне статистичке класификације.

3.3. Обухваћени сектор

Област 37 из подручја Е према КД БиХ 2010.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

- Јавна канализација: систем канала, односно цијеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља.
- Примарни третман: први степен пречишћавања отпадних вода физичким и/или хемијским процесима.
- Секундарни третман: други степен пречишћавања отпадних вода биолошким процесима.
- Терцијарни третман: трећи степен пречишћавања отпадних вода путем кога се, након секундарног пречишћавања, уклања фосфор и/или азот.
- Дужина сабирне канализационе мреже: дужина затворених уличних канала, односно цијеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља, без прикључака и мреже по кућама.
- Главни колектор: сабирни канал који одводи отпадне воде из једног дијела или цијелог насеља до уређаја за пречишћавање воде или водопријемника.
- Улични сливници: објекти који су повезани са канализационом мрежом, углавном на раскршћу улица, а служе за пријем атмосферских вода са површине улица, тргова и др.
- Канализациони прикључак: спој објеката са уличном канализацијом, односно спој објеката преко којих кућне отпадне воде доспијевају у канализациону мрежу.

3.5. Статистичка јединица

Јединице посматрања су пословни субјекти чија је дјелатност по КД БиХ 2010 разврстана у област 37 (из подручја Е).

3.6. Статистичка популација

Статистичко истраживање о јавној канализацији заснива се на пуном обухвату пословних субјеката који управљају јавном канализацијом, односно чија је дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у област 37 (из подручја Е).

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

Подаци о јавној канализацији су расположиви за период 2003-2022. година.

3.9. Базни период

Није примјењиво.

4. Јединица мјере

хиљада m^3

5. Референтни период

Претходна календарска година

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2022–2025. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Подаци о јавној канализацији за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске уније, Евростат-а.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 49/06).“

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. до 29. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Завод информиса све извјештајне јединице о томе да ће се прикупљени подаци користити само у статистичке сврхе.

Подаци који су прикупљени, обрађени и похрањени сматрају се повјерљивим ако је путем тих података могуће, непосредно или посредно, идентификовати извјештајне јединице, чиме се откривају појединачни подаци.

Статистички подаци се не смију достављати корисницима уколико садрже или откривају повјерљиве податке. Повјерљивим подацима се сматрају подаци за извјештајну јединицу или групу која се састоји од најмање три извјештајне јединице, гдје удио једне јединице у групи прелази 85%.

Приликом прикупљања, обраде и доставе података, Завод и овлаштени органи и организације предузимају све мјере организационе, регулаторне, административне и техничке природе које су потребне да се заштите повјерљивост података и онемогући недозвољени приступ, објављивање и кориштење података.

Лица која приликом обављања својих послова могу имати приступ повјерљивим подацима, морају се придржавати одредби овог Закона и након што престану обављати своје функције.

Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о јавној канализацији се публикују у складу са унапријед утврђеним календаром публикација, осам мјесеци по истеку посматране године. Календар публикација је доступан на веб-сајту Завода.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

Годишње саопштење „[Јавна канализација](#)“

10.2. Публикације

- [Билтен - Животна средина](#) – коначни резултати;
- [Статистички годишњак](#) – коначни резултати;
- [Градови и општине Републике Српске](#) – коначни резултати;
- [Ово је Република Српска](#) – коначни резултати.

10.3. Онлајн база података

На званичној веб страници Завода доступна је [онлајн база података](#) у којој се објављује серија података о испуштеним отпадним водама.

10.4. Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.6. Методолошка документација

На веб страници, доступан је методолошки документ за статистичко истраживање Јавна канализација - <https://www.rzs.rs.ba/front/category/21/135/?&add=None>

На веб страници објављен је и опис коришћених статистичких концепата и дефиниција - http://www.rzs.rs.ba/terms/defs/21/?add=111&left_mi=275

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику: http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке, Завод примјењује одредбе Закона о статистици Републике Српске (члан 17, став 1) које у организацији и производњи статистике у Републици Српској налажу примјену принципа непристрасности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP), а управљање укупним квалитетом засновано је на примјени Заједничког оквира процјене (CAF - Common Assessment Framework).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребе корисника

Кључни корисници података о јавној канализацији су Агенција за статистику БиХ, одјељење статистике националних рачуна, Влада Републике Српске и њене институције, индивидуални истраживачи, студенти итд.

12.2. Задовољство корисника

Задовољство корисника статистичким подацима мјери се Анкетом о задовољству корисника података Републичког завода за статистику РС. Резултати последње Анкете о задовољству корисника доступни су на веб-сајту Завода, на линку http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306.

Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о јавној канализацији.

12.3. Комплетност података

Будући да истраживање о јавној канализацији није уређено посебном регулативом нити уредбом ЕУ, овај показатељ се не рачуна.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, упоређивањем података са претходним периодом и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Будући да се истраживање о јавној канализацији не проводи на узорку, узорачке грешке се не рачунају.

13.3. Неузорачка грешка

Сталним унапријеђењем методолошких процеса настоје се смањити неузорачке грешке. Редовним ажурирањем статистичког пословног регистра, омогућено је да се из адресара искључе предузећа која су представљала прекомјеран обухват и додају предузећа која су била дио недовољног обухвата. У 2022. години није било прекомјерног обухвата. Не располаже се информацијама које упућују да постоје грешке недовољног обухвата. У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику и података из претходног периода или се врши контактирање извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке за јединицу посматрања. У 2022. години није било неодговора јединице.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

Коначни резултати истраживања објављују се осам мјесеци након референтног периода. Правовременост за коначне резултате износи Т+8 мјесеци.

14.2. Тачност објављивања

100%

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Не постоји јединствена, од стране Евростата дефинисана, методологија за производњу података о јавној канализацији, чија примјена би осигурала потпуну упоредивост података међу земљама. Међутим, поређење појединих података статистике отпадних вода омогућава база података Евростата, која је

заснована на добровољном попуњавању Заједничког OECD/Евростат упитника о копненим водама (Joint OECD/Eurostat Questionnaire on the Environment, Section Inland Waters).

15.2. Временска упоредивост

Током периода 2006-2016. година образац ВОД-2К је три пута ревидиран у циљу усаглашавања са домаћим и међународним захтјевима у области статистике отпадних вода. Од посматране 2006. године, измјенама обрасца, обезбијеђен је податак о количини отпадне комуналне воде коју испушта Пољопривреда, шумарство и риболов. Наредно ревидирање обрасца извршено је од посматране 2013. године, од када су у примјени нове дефиниције типа третмана отпадних вода. Приликом усвајања нових дефиниција осигурана је упоредивост са подацима који су прикупљени примјеном раније коришћених дефиниција о типу третмана отпадних вода. Даље унапрјеђење и усаглашавање методологије са домаћим и међународним захтјевима, извршено је од посматране 2016. године, што је допринијело побољшању квалитета података о броју канализационих прикључака и омогућило прикупљање података о броју и карактеристикама уређаја за треман отпадних комуналних вода.

15.3. Усклађеност између домена

Годишњи извјештај ВОД-2К је једини извор података о јавној канализацији, због чега није могуће извршити анализу усклађености података са резултатима других истраживања.

15.4. Интерна усклађеност

Подаци су интерно усклађени.

16. Трошкови и оптерећеност

За попуњавање Годишњег извјештаја о јавној канализацији, ВОД-2К, пословни субјекти утроше просјечно 3,6 часова.

Број давалаца података који су попунили образац	46
Вријеме потребно за попуњавање једног обрасца (часова)	3,6
Укупно утрошено вријеме (часова)	165,6

Подаци о трошковима провођења истраживања нису доступни.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Није дефинисана општа политика ревизије података, а корисници се обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Извор података о јавној канализацији су пословни субјекти чија је дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у област 37 из подручја Е, односно субјекти који управљају системима јавне канализације у Републици Српској.

Истраживањем за 2022. годину обухваћено је 46 пословних субјеката.

18.2. Учесталост прикупљања података

Годишње

18.3. Прикупљање података

Годишњи подаци о јавној канализацији прикупљају се путем папирног обрасца ВОД-2К од пословних субјекта који управљају јавном канализацијом на територији Републике Српске, чија је дјелатност

разврстана према КД БиХ 2010 у област 37 (из подручја Е). Извјештајне јединице достављају попуњене извјештаје, у два примјерка, подручним јединицама Републичког завода за статистику, до 1. марта текуће године за претходну годину. Подручне јединице достављају прикупљене извјештаје у централу Завода на даљу обраду.

Извјештајне јединице имају могућност да [образац и упутство за попуњавање](#) преузму и са званичне веб странице Завода.

18.4. Валидација података

Евидентирање примљених извјештаја, унос и обрада података о јавном водоводу организована је у централу Републичког завода за статистику, у Одјељењу производних статистика. Приликом обраде и уноса, подаци о захваћеној, коришћеној и испуштеној води на нивоу јединице посматрања пореде се са вриједностима из претходне године. Свако неочекивано велико одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом. У апликацију за унос података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци.

18.5. Компилација података

Обрада и унос података организован је у централу Републичког завода за статистику. У случају неодговора за комплетан извјештај или само за поједина питања, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података за јединицу посматрања из претходних година.

18.6. Прилагођавање

Не користе се статистички поступци за подешавање серије података (методе десезонирања).

19. Коментар